

تاثیر رنگ فضای آموزشی در میزان یادگیری دانش آموزان

علی کوهی نژاد^۱، احسان علی پور^۲^۱استاد دانشگاه فرهنگیان پردیس شهید باهنر خراسان جنوبی، Kohinezhad.ali@gmail.com^۲دانشجوی دانشگاه فرهنگیان پردیس شهید باهنر خراسان جنوبی، ehsan.alipour73@gmail.com

چکیده

با طرح این پرسش که آیا رنگ فضای آموزشی بر یادگیری تأثیری دارد؛ در جریان این پژوهش سعی بر بررسی تأثیر رنگ بر یادگیری افراد و روانشناسی رنگ ها شده است. در این مقاله به نظرات افراد مختلف در مورد روان شناسی رنگ ها و تأثیر رنگ بر رفتار و یادگیری افراد پرداخته شده است و بخشی از نظرات افرادی درباره ی موضوع، مورد بررسی قرار گرفته است. هدف از این مقاله تأثیر رنگ بر یادگیری افراد است. نتیجه نشان می دهد که رنگ یکی از تأثیر گذارترین عامل در فرایند یادگیری دانش آموزان است. با استفاده از رنگ می توان همراه در کنار سایر عوامل آموزشی و تربیتی اثرات قابل توجهی بر یادگیری دانش آموزان ایجاد کرد.

واژه های کلیدی

رنگ، فضای آموزشی، یادگیری، خلاقیت

مقدمه

از دیرباز تأثیر روانشناختی رنگ ها در اشخاص مختلف مورد توجه دانشمندان بوده است، مثلاً ثابت شده که اتاق های آبی در بیمارستان ها یا شیشه های آبی رنگ روی بیماران تأثیر مثبتی بر جای می گذارد و یا رنگ های سبز و آبی همبستگی را کاهش می دهند. رنگ های سبز و آبی از رنگ های سردند و آبی رنگ آرامش است. در روانشناسی نوین، رنگ هایی که از معیارهای سنجش شخصیت به شمار می آیند؛ چرا که هر یک تأثیر خاص در روح و جسم هر فرد باقی می گذارند و نشانگر وضعیت روانی و جسمی وی هستند انسان از روزگاران دور تحت نفوذ و تأثیر رنگ های پیرامون خویش بوده و در طی صد و چند سال گذشته که صنعت رنگ سازی به اوج تحول خود رسیده، این تأثیر دو چندان شده و در همه ی ارکان زندگی انسان ها رخنه کرده است. این استفاده ی روزافزون از رنگ ها تحول زیادی در زمینه روانشناسی رنگ پدید آورده است [۱].

رنگ ماده قابل تجزیه و قابل شناختی است که هم از نظر فیزیکی و هم از نظر شیمیایی مغز و چشم انسان به آن محتوی و مفهومی انسانی می دهد، درک رنگ یک واقعیت روانشناختی فیزیولوژیکی است.

آدمی قادر به تشخیص بیش از هفت میلیون رنگ است بنابراین تصور نمی رود هیچ حوزه دیگری از تجارب انسانی واژگانی به این گستردگی داشته باشد [۲].

رنگ هایی که در طیف رنگ در ناحیه قرمز قرار دارند به عنوان رنگ های گرم شناخته می شوند که این دامنه از احساسات گرم و صمیمانه تا احساس خشم و عصبانیت متغیر است. رنگ هایی که در ناحیه آبی طیف قرار دارند، رنگ های سرد نامیده می شوند و شامل آبی، ارغوانی و سبز هستند. این رنگ ها معمولاً آرامش بخش هستند اما گاهی نیز ممکن است احساس غمگینی و بی تفاوتی را به ذهن آورند.

افراد با توجه به علایق خود نسبت به رنگ یا رنگ های خاصی تمایل نشان می دهند و در طول زندگی با توجه به عوامل متعددی از جمله سن، زمینه های هوشی، عاطفی، سلامت جسمی و روانی، فصول سال، موقعیت جغرافیایی، فرهنگ جامعه، طبقه اجتماعی اقتصادی و ... علاقه خود را تغییر داده و نگرش آنها نسبت به رنگ ها دچار تحول می شود. در دهه های اخیر به دلیل اهمیت رنگ برای کودکان و تأثیر آن بر تربیت، رشد و تکوین شخصیت آن ها، ترجیح رنگ و تحول آن در روان شناسی مورد توجه بسیار قرار گرفته و کاربردهای زیادی پیدا کرده است. در این میان شاید در زندگی رنگ آبی به خاطر رنگ آسمان و دریاها نقشی اساسی برای انسان ها داشته باشد اما دانشمندان تأکید می کنند که برای داشتن ذهنی خلاق این مقدار هم حتی کافی نیست [۳].

تأثیر رنگ در یادگیری:

رنگ میتواند محیط پیرامونمان را دگرگون سازد، باروری خلاقانه ی افراد را افزایش دهد، موجب پیشرفت زندگی اجتماعی فرد گردد و وضعیت سلامت افراد را بهبود بخشد. به کمک رنگ ها میتوان موجبات ارتقای خود آگاهی را فراهم آورد و فرد به انسانی سرزنده و فعال تر مبدل شود. ما در دنیای رنگ ها زندگی می کنیم و تا حد بسیار زیادی به رنگ ها خو گرفته ایم. رنگی بودن جهان یکی از بزرگترین موهبت های الهی است که باعث شادی و نشاط انسان ها شده و موجب رسیدن به امید و آرامش در آنان می شود. همه ی ما از وجود رنگ ها آگاهیم اما آیا از تأثیر آنها بر روح، روان، ذهن و اندیشه مان نیز باخبریم؟ روان شناسان دریافته اند که رنگ ها تأثیرات معجزه آسایی بر روح و روان انسان ها داشته و علاقه به رنگ های خاص نیز گویای بسیاری از ناگفته های ذهن و روح آنهاست. آنچه سبب شد در این مقاله به تأثیر رنگ ها بپردازیم، بررسی اثرات رنگ ها بر خلاقیت فکری و ذهنی کودکان و رشد تفکر در آنهاست؛ چرا که می توان از رنگ ها بعنوان ابزاری در خدمت رشد تفکر بچه ها استفاده کرد. قبل از هر چیز لازم است بدانیم که رنگ ها چگونه